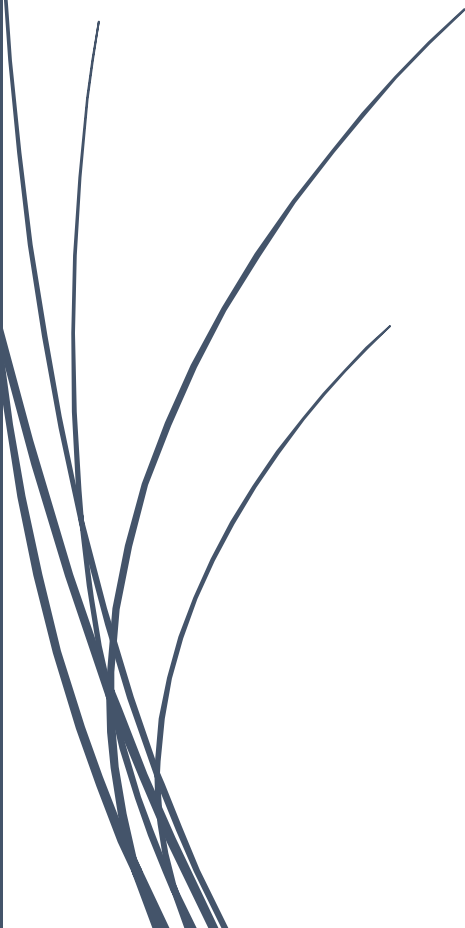

8.3.2016

Správa o verej- nom vodovode obce Nesluša za r. 2015

Pre potreby orgánov samosprávy
a zainteresovaných verejnosť

Jaroslav Král
REFERÁT ŽP

1. ÚČEL SPRÁVY

Voda a prístup k nej je základná ľudská potreba, práva sú zaručené Ústavou SR. Zásobovanie (pitnou) vodou patrí k základným kompetenciam obce.

Referát ŽP obecného úradu je od novembra 2015 poverený metodickým usmerňovaním problematiky zásobovania vodou z verejného vodovodu obce a správou agendy vodného hospodárstva. Jedná sa o výkon práce vo verejnom záujme aj v zmysle predchádzania rozporu záujmov¹. Je zodpovednosťou referátu predložiť analytickú správu o verejnom vodovode (VV) obce za rok 2015 obom najvyšším orgánom samosprávy, ktoré svojimi rozhodnutiami určujú rozsah a úroveň výkonu činností zásobovania vodou a rozhodujú o účelnom, účinnom, efektívnom a hospodárnom vynakladaní verejných prostriedkov na tomto úseku samosprávnej pôsobnosti obce.

Obecné zastupiteľstvo (najvyšší samosprávny orgán) má vyhradené právo rozhodovať o zásadných otázkach života obce a vytvárať svojimi rozhodnutiami podmienky pre výkon činností obecného úradu na úseku zásobovania vodou z VV a vodného hospodárstva, vrátane určenia finančného, materiálneho a organizačného zabezpečenia (v rozpočte obce).

Starostka (najvyšší výkonný orgán obce) prostredníctvom zamestnancov obecného úradu zabezpečuje činnosti zásobovania vodou z VV vymedzené zastupiteľstvom, vystupuje navonok v oblasti zmluvných vzťahov so subjektmi podieľajúcimi sa na výkone vybraných činností a rozhoduje v správnom konaní o právach a povinnostiach obyvateľov obce a ďalších osôb.

Poznámky k spracovaniu:

- Do komplexu činností vodného hospodárstva môže byť zahrnutá problematika verejnej kanalizácie a starostlivosť o prírodu a krajinu z pohľadu vplyvov ľudskej činnosti na trvalú udržateľnosť vodných zdrojov v katastri obce (podzemné a pozemné zdroje), ktorými sa správa s ohľadom na rozsah a komplexnosť problematiky nezaobera.
- V tabuľkách uvedené údaje používajú na oddelenie tisícov „čiarku“, namiesto desatinnej čiarky je použitá „bodka“; ďalej sa v tabuľkách používa 'ekvivalentný počet' 3250 obyvateľov obce.
- Rozsah správy 1+10 strán, 4289 slov; prácnosť vypracovania 54 hod.

2. NIEKTORÉ VÝCHODISKÁ

Za významné dopady pre systém zásobovania vodou z VV, ktorého je obec vlastníkom a prevádzkovateľom, možno považovať tieto úkony/udalosti v samospráve:

- V roku 2015 zastupiteľstvo neprijalo žiadne zásadné rozhodnutie, ktorým by usmernilo alebo priamo ovplyvnilo činnosti zásobovania vodou z VV. Pritom boli verejne známe skutočnosti poškodenia/zničenia prameniska 'Močariny', zásobujúceho vodojem Parišovka a prameniska 'Za vrchmi', zásobujúceho vodojem Dúbravy (v r. 2014) bez vyvedenia zodpovednosti za škody na majetku obce a možného vzniku všeobecného ohrozenia.
- Naďalej bola uplatňovaná 'zvyková cena' 0,5 EUR za výrobu a dodávku 1 m³ pitnej vody (15,- Sk/m³). Úradom pre reguláciu sieťových odvetví stanovená cena² 0,6088 eur/m³ bez DPH,

¹ 'Rozporom záujmov' sa v legislatíve SR rozumie skutočnosť, kedy je uprednostnený osobný záujem pred verejným záujmom; 'verejný záujem' je taký záujem, ktorý prináša prospech všetkým alebo väčšine obyvateľov obce; 'osobný záujem' je záujem, ktorý prináša prospech jednotlivcom, skupine alebo im blízkym osobám.

² Potvrdenie o cene, č. s. 10910-2013-BA z 9.12.2013

resp. 0,7306 eur/m³ s DPH sa nepremietla v roku 2015, resp. už v r. 2014 do VZN; nikým nebola iniciovaná zmena ceny stanovenej Úradom na úrovni oprávnených nákladov a primeraného zisku. Obec pokračovala v dodávkach vody odberateľom bez písomného uzatvorenia zmlúv a merania spotreby metrologicky nespôsobilými vodomermi.

- Na podnet starostky a po odsúhlasení poslancami boli uskutočnené niektoré rozhodujúce práce na odstránenie havarijných stavov zariadení vodojemov Parišovka, Dúbravy a Chovanecove. K 30.10.2015 boli osadené certifikované hlavné vodomery, pre zisťovanie vyrobeného a dodaného množstva vody VV. Bol osadený certifikovaný kontrolný vodoměr na trase KNM Sul'kov – NES Dúbravy, ktorý meria množstvú vody dodanej SEVAK a. s. Žilina (tretí najvýznamnejší zdroj vody obce). Starostka uzatvorila zmluvu o kontrole kvality vody s novým subjektom, čím došlo k nie zanedbateľnej ekonomickej úspore (cenová úroveň je cca 20 %, oproti predchádzajúcej zmluve) s pozitívnymi dopadmi na transparentnosť zmluvných vzťahov a kvalitu týchto služieb. Pre zabezpečenie zdravotnej nezávadnosti vody boli u zdrojov inštalované nevyhnutne potrebné filtre a zariadenia pre dávkovanie látok na báze chlóru. Realizovalo sa oplatenie, oprava zastrešenia a zateplenie vodojemu Dúbravy.
- Koncom roka 2015 sa začali práce na udelení absentujúceho živnostenského oprávnenia obce pre prevádzkovanie VV a oprávnení (autorizácie) obce na osadzovanie/výmenu vodomerov zamestnancom obce – zástupcom registrovanej osoby (úspešne ukončené vo februári 2016). Začali sa práce na 'mapovaní' siete VV, identifikácii vodovodných prípojok a ďalších zariadení VV. Vykonali sa prípravné práce na posudzovanie plnenia technických podmienok potrebných pre prevádzkovanie vodovodných prípojok a ďalších zariadení a prípravné práce na uzatváranie zmlúv o dodávke vody s odberateľmi a inštaláciu metrologicky spôsobilých vodomerov.

3. ČIASTKOVÉ HODNOTENIE VODNÉHO HOSPODÁRSTVA V OBLASTI VV

V tabuľke 1 sú uvedené údaje hodnotiace VV z hľadiska nákladov a výnosov, pričom sa uvádza dlhodobý vývoj za roky 2009 – 2015.

Pri **nákladoch** sú zvažované úhrady faktúr subjektov podieľajúcich sa na údržbe, opravách alebo obnove zariadení VV či subjektov poskytujúcich služby, faktúr za nákupy tovaru priamo súvisiaceho s prevádzkou VV a poplatkov za odber podzemnej vody. Nie sú obsiahnuté úplné personálne náklady (mzdové a OON) na výkon niektorých funkcií vodného hospodárstva na úseku VV zamestnancami obecného úradu, náklady na použitie dopravných prostriedkov a prípadné súvisiace náklady prác vykonávaných cez VPP. Pomocou tab. 2 sa dá usúdiť, že ročné personálne náklady môžu dosahovať výšku cca 28 000,- EUR. Keďže na obecnom úrade nie je zriadená funkcia hlavného ekonóma obce alebo prednostu obecného úradu (s primeraným ekonomickým vzdelaním a praxou), nie sú vytvorené organizačné a personálne predpoklady ani pre určenie úplných nákladov na činnosti vodného hospodárstva v oblasti VV, stanovenie obecnej réžie a primeraného zisku.

Výnosy z činností sú úplnými výnosmi v tom zmysle, že sa dá účtovníctvom určiť presná výška uhradených poplatkov za vodné v štruktúre jednotlivých rokov. Žiaľ, naďalej pretrváva stav, kedy najmä obecné organizácie (s vedomím orgánov samosprávy) neplatia žiadne poplatky za odobranú vodu, čím si neoprávnene 'vylepšujú' svoje rozpočty, skresľujú účtovníctvo a finančné, príp. prevádzkové ukazovatele; pritom u nich nie sú vytvorené motivačné predpoklady s vodou šetriť. Aj v prípade výnosov platí, že (s ohľadom na neexistenciu činností hlavného ekonóma) sú nedostupné štruktúrované údaje o poplatníkoch a údaje k stanoveniu spoplatňovania činností súvisiacich s prevádzkovaním VV (napr. zriadenie/obnova vodovodných prípojok).

Tab. 1 – Dlhodobý vývoj nákladov a výnosov VV za roky 2009-2015 v eurách

	1	2	3	4	5	6	7		
rok	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	spolu	Ročný priemer
Náklady	33,020	15,259	26,542	28,737	49,268	27,141	36,350	179,967	25,710
Výnosy	15,131	12,201	9,568	14,275	14,912	15,149	14,459	81,327	11,618
Rozdiel (strata)	(17,899)	(3,058)	(16,884)	(14,462)	(34,356)	(11,992)	(21,891)	(120,531)	(14,091)

Tab. 2 - Činnosti obecného úradu na úseku zásobovania vodou, určenie ročnej prácnosti

Činnosť	Ročný fond prac. času v hod.	% podiel (odhad)	Ročná prácnosť v hod
- Výber daní a poplatkov	1,500	40	600
- Výkon činností oprávnenej osoby ³	1,500	40	600
- Výkon činností merania/metrológia	1,500	75	1,125
- Referát ŽP	480	30	144
- Ostatné	2x1,500	25	750
Spolu	-	-	3,219

Z tab. 1 vyplýva, že

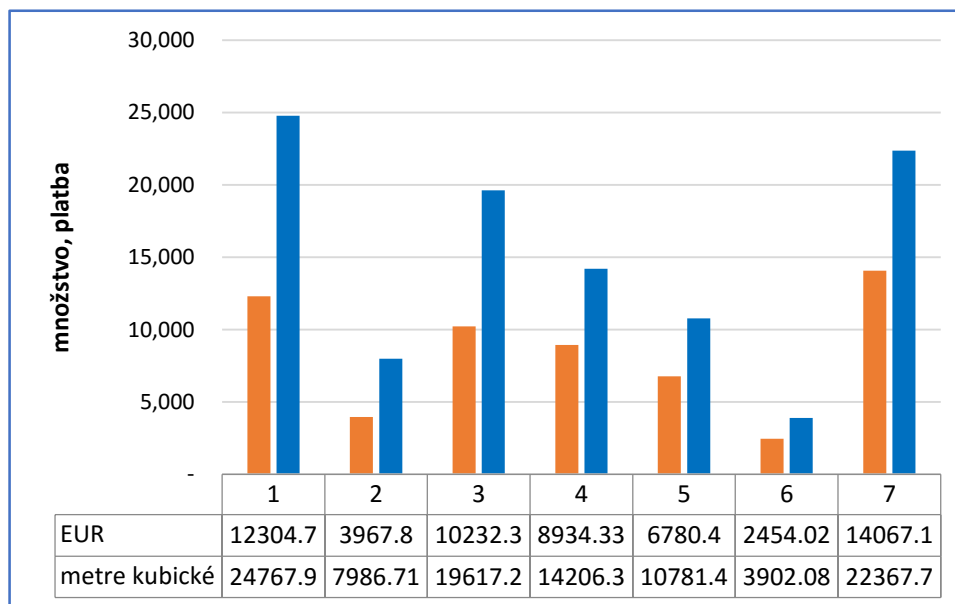
- ✓ Napriek všeobecným predpokladom ziskovosti služieb VV je v obci táto oblasť hlboko stratová - 120,5 tis. EUR za sedemročné obdobie 2009-2015, ročne priemerne v sume 14,1 tis. EUR. Každý obyvateľ obce „prispel“ za obdobie 2009-2015 na stratovú prevádzku VV čiastkou 30,4 EUR (bez zvažovania časti personálnych nákladov, resp. úplných nákladov).
- ✓ Je otáznosť, prečo v dlhodobom kontexte umožnili orgány samosprávy a HK takýto stav, nakoľko VV obce neslúži všetkým alebo väčšine obyvateľov (zásada verejného záujmu)⁴ a dopustili nakladanie s verejnými prostriedkami rozpočtu obce v rozpore s predpismi.
- ✓ Výnosy získavané platbami za dodávku vody vykazujú v jednotlivých rokoch významné fluktuácie, čo môže svedčiť o neriadení problematiky s poplatňovaním služieb VV obce⁵.
- ✓ (neúplné) Náklady na činnosti prevádzkovania VV vykazujú takisto pomerne vysokú fluktuáciu, čo môže svedčiť napr. o neriadenom procese obnovy, opráv alebo údržby VV. *Poznámka:* v rozpočte obce na VV sú zvažované personálne náklady 1 zamestnanca obecného úradu.

³ Tieto činnosti nateraz obec nezabezpečuje.

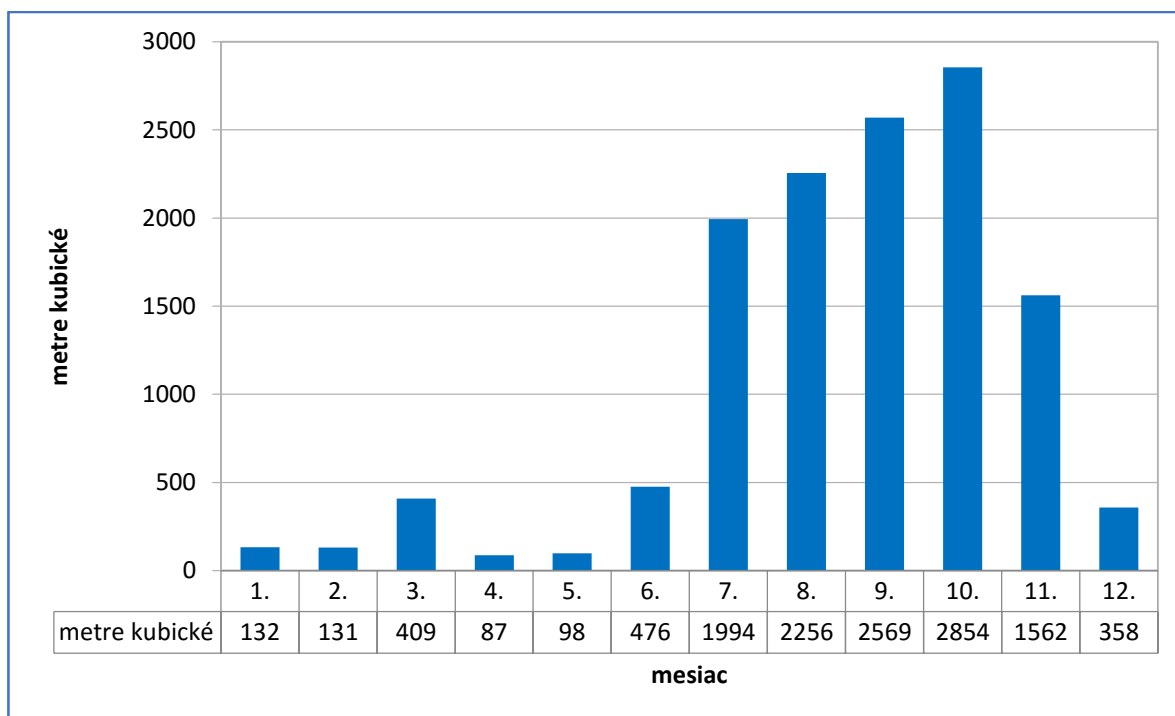
⁴ Oba (z)volené orgány samosprávy skladajú na začiatku každého volebného obdobia sľub o dodržiavaní verejného záujmu a dodržiavaní zákonnosti v znení: „Sľubujem na svoju česť a svedomie, že budem riadne plniť svoje povinnosti, ochraňovať záujmy obce a Slovenskej republiky. Ústavu Slovenskej republiky, ústavné zákony, zákony a ostatné všeobecne záväzné právne predpisy budem pri výkone svojej funkcie starostu/poslanca uplatňovať podľa svojho najlepšieho vedomia a svedomia.“ Sľub každý jednotlivec potvrdzuje vlastnoručným podpisom.

⁵ Problém neriadeného/zanedbávaného výberu miestnych daní a poplatkov je zastupiteľstvu primerane známy už viac ako 3 roky zo 'Správy z poslaneckého prieskumu, uskutočneného dňa 6. 9. 2012 na OcÚ Nesluša'; Správa bola odovzdaná na pre rokovanie obom orgánom samosprávy dňa 4.10.2012. (Správa a súvisiace verejné dokumenty sú k dispozícii).

- ✓ Ako doplnky k tab. 1 možno uviesť obrázok 1, ktorý uvádza dlhodobý vývoj dodávok vody od SEVAK a. s. Žilina a obr. 2, popisujúci priebeh dodávok od rovnakého subjektu v jednotlivých mesiacoch r. 2015. Z obrázkov možno usúdiť, že v tzv. suchých rokoch a suchých obdobiach roka použitie tretieho zdroja vody VV obce významne narastá. Dva hlavné zdroje katastra obce (Parišovka, Dúbravy) môžu byť nedostačujúce alebo je nutné technickými opatreniami zvýšiť ich výdatnosť, ak sú k tomu spôsobilé. Otázne je, nakoľko výdatné môžu byť t. č. poškodené alebo zničené prameniská 'Močariny' a 'Za vrchmi', zmienené v tejto správe vyššie (dlhodobo sú vyradené z prevádzky).

Obr. 1 – Vývoj množstva dodanej/nakúpenej vody od SEVAK a. s. Žilina v rokoch 2009 -2015

Obr. 2 – Vývoj množstva vody dodanej od SEVAK a. s. Žilina v mesiacoch január – december 2015

Z obr. 1 možno tiež usúdiť, že platby SEVAKu v jednotkovej cene 0,6289 EUR/m³ (cena s DPH platná od r. 2012) nemali dopad na cenu vody z VV obce (0,5 EUR/m³), ktorá má byť súhrnnou cenou za výrobu a distribúciu s primeranou ziskovou maržou.

Hlavnými ukazovateľmi výkonu VV sú množstvá vyrobenej a distribuovanej vody v jednotlivých rokoch a obdobiach roka. S ohľadom na skutočnosť, že metrologicky spoľahlivé meranie je zabezpečené obcou až od 30.10.2015, možno zo v súčasnosti dostupných údajov odvodiť **priemerné denné množstvo 233,3 m³ vyrobenej a distribuovanej vody**, z čoho sa dá určiť, že VV obce v r. 2015 vyrobil a distribuoval 85 144 m³ vody. Uvedené údaje môžu byť skreslené sezónou spotrebou v letných mesiacoch roka a/alebo výskytom nedostatku vody vo VV v suchých obdobiach. **Účinnosť výberu vodného v roku 2015** (bez zváženia technických strát vody v potrubí) môže byť **na úrovni 34%**. Ináč povedané, len 34% vyrobenej a distribuovanej/dodanej vody bolo v r. 2015 spoplatnené. Známe pritom nie sú údaje o štruktúre poplatníkov vodného vzťahujúce sa k dlžným čiastkam daného roka a realizovaným doplatkom z rokov predchádzajúcich.

Nateraz nemožno stanoviť **straty v sieti a/alebo neoprávnené odbery** so škodou spôsobenou obci (okrem už zmienených nespoplatnených odberov zo strany obecných organizácií). Relatívne objektívne boli určené iba straty vetvy KNM Sul'kov/SEVAK – NES Dúbravy v objeme 797 m³ vody, čo je nespoplatnený/neoprávnený odber, ktorý zodpovedá zásobovaniu 23,4 ekvivalentných obyvateľov/rok; ináč povedané 23,4 ľudí tu malo (nielen) v r. 2015 vodu z VV obce zadarmo. Podľa získaných informácií, prípojky na uvedenej trase schválilo v minulosti zastupiteľstvo, no o výber vodného sa na obecnom úrade nikto nestaral, orgány samosprávy obce z toho nevyvodili žiadne opatrenia k náprave. Možno zovšeobecniť, že vodné platia v obci tí, ktorí chcú/sú ochotní a ostatní majú vodu zadarmo (a „všetci sú spokojní“). Zastupiteľstvo ako najvyšší samosprávny kontrolný orgán dlhodobo vo veci nekoná.

4. NÁVRH VZN O VEREJNOM VODOVODE

Referátom ŽP bol vypracovaný návrh VZN o verejnom vodovode, ktorý bol e-mailom zaslaný dňa 3. januára 2016 starostke p. Ing. Z. Jancovej a predsedovi komisie PLVH a ŽP, poslancovi p. Ing. A. Chovaňákovi ako gestorovi problematiky vodného hospodárstva v zastupiteľstve a zverejnenie na úradnej tabuli a webe obce.

Vydanie VZN o VV, ako vyplýva zo znenia návrhu, je nevyhnutné najmä z týchto dôvodov:

- Problematiku VV nemá obec ošetrenú v žiadnom dokumente schválenom najvyšším orgánom samosprávy (zastupiteľstvom); jedná sa o základnú kompetenciu obce, pričom nie sú doteraz rámcovo vymedzené kompetenčné vzťahy orgánov obce (ani Štatútom obce Nesluša, schváleným súčasným zastupiteľstvom na začiatku tohto volebného obdobia).
- Je nutné vymedziť práva a povinnosti obce ako vlastníka a prevádzkovateľa VV a práva a povinnosti odberateľov vody/užívateľov služieb VV.
- Starostka (a obecný úrad) nemajú oprávnenia k rozhodovaniu o právach a povinnostiach dotknutých osôb v správnom konaní (tieto nie sú vymedzené ani platným Štatútom obce Nesluša).

Pripomienkové konanie k návrhu VZN

V lehote 14 dní od zverejnenia bola prijatá jedna písomná pripomienka a to od predsedu komisie finančnej a sociálnej, poslanca pána Ing. J. Kubalu. Pripomienka zaslaná e-mailom dňa 12.1.2016 znie:

„Pripomienku mám k grafickému prevedeniu VZN, malo by byť použité písmo a formátovanie, ako sú použité v iných VZNkách, nech každý dokument nemá iný formát. --- Ďalej k obsahu: Článok 1, Ods. 2 hovorí: Vlastníkom verejného vodovodu môže byť z dôvodu verejného záujmu iba právnická osoba; touto právnickou osobou je obec. Z článku 1, ods. 1, že verejný vodovod, je aj skupinový vodovod, ktorý zásobuje viac ako 50 ľudí. To ako obec odkúpi (alebo vyvlastní) skupinové vodovody s takouto povahou? A následne budú vlastníci platiť obci vodné? Na zákony je odborník pán Král ale neviem, ako to prejde u občanov. Ja by som túto vetu vynechal. --- Článok 2, ods. 4 písmeno g, a h: (1) Obec ako vlastník verejného vodovodu je povinná zabezpečiť: a) vypracovanie plánu obnovy verejného vodovodu najmenej na 10 rokov v termíne do 30. septembra 2011, b) obnovu verejného vodovodu v súlade s plánom obnovy verejného vodovodu s termínom začatia realizácie do 30 júna 2015. - Toto by som tiež navrhoval odstrániť, keďže to obec nesplnila. Alebo by som aspoň odstránil dátumy. Tým, že to nebude vo VZNku sa táto povinnosť síce nezrušuje, ale myslím, že to tam zbytočne bije do očí.“

Vyjadrenie spracovateľa návrhu VZN k pripomienkam p. Kubalu:

- „Grafické prevedenie, formátovanie ap.“ – nejedná sa o VZN ale o návrh VZN; spracovateľ nie je viazaný žiadnou smernicou obce, ako má 'návrh VZN' vyzerat'. V sprievodnom liste pri odoslaní návrhu bolo odlišné formátovanie od platných VZN zdôvodnené a okrem titulnej strany je formátované tak, aby zodpovedalo legislatívnym zvyklostiam na Slovensku. *Poznámky:* V minulom volebnom období boli vo veciach dokumentov obce podané dva poslanecké návrhy. Návrhy riešili napr. aj v súčasnosti pretrvávajúce nesprávne číslovanie a úpravu zápisníc z rokovaní zastupiteľstva a jeho uznesení (verejných listín). P. Kubala je ako poslanec oprávnený podať podnet s návrhom, ako majú dokumenty obce, teda aj návrhy VZN, vyzerat'. Zvyčajne vo veci koná starosta svojou smernicou vypracovanou útvárom vnútorných vecí a legislatívy alebo spôsobilým prednostom, takých na našom obecnom úrade nemáme (nemá kto urobiť).
- „Skupinový vodovod, ktorý zásobuje viac ako 50 ľudí je verejný vodovod“ – je na rozhodnutí zastupiteľstva, akým spôsobom budú splnené príslušné ustanovenia zákona, ktoré orgány samosprávy porušujú od roku 2004. Možno odporučiť, aby sa náprava uplatnila samostatným VZN, ktoré by mal 'ktosi' najskôr vypracovať/navrhnuť. Neznamená to, že treba zväčša zanedbaný súkromný majetok ihneď previesť obci (ani to nejde); každý „skupinový vodovod“ dodáva vodu pre konkrétne domácnosti a nemal by byť problém, aby si prostredníctvom svojho správcu domácnosti dali vodovod stavebne a pozemkovo-správne do poriadku a potom previedli svoj majetok na obec, ktorá sa postará o prevádzku tejto časti VV pod dohľadom 'oprávnenej osoby', ktorú aj tak doteraz nemáme (závažné porušenie zákona s predpokladaným nariadením 'nútenej správy' VV a sankciou). Nemožno samozrejme vylúčiť, že vlastníci skupinových vodovodov sa združia a vytvoria si príslušnú právnickú osobu, ktorá do vlastníctva preberie dotknuté skupinové vodovody a bude ich aj prevádzkovať (prípadne prevádzkovanie zveria obci). Vynechanie vety v duchu – „problém neexistuje“ – značí napríklad a najmä to, že prípadná trestno-právna zodpovednosť sa prenáša na starostku (prítom jej zastupiteľstvo nevytvára primerane podmienky na výkon správy VV). U nás je táto zodpovednosť aj na predseďovi komisie PLVH a ŽP lebo ten je zároveň štátnym zamestnancom (okresný úrad – pôdohospodárstvo, lesné a vodné hospodárstvo; rozhodovanie o právach a povinnostiach osôb); je prítom poslancom s primerane hlbokým miestnym poznaním problematiky. Rýdzo teoreticky možno problém skupinových vodovodov riešiť tak, že sa zastupiteľstvo uznesením obráti na

NR SR (priamo alebo prostredníctvom príslušného ministerstva), aby obec Nesluša bola vyňatá z pôsobnosti všeobecne záväzných právnych predpisov o VV a Ústavy SR. Otvorené ostáva zdôvodnenie otázky p. Kubalu „ako to prejde u občanov?“. Najlepšími odborníkmi (nielen) na zákony v obci, ich uplatňovanie v obecnom zriadení sú poslanci a starostka, tzn. tí, čo vykonávajú **verejnú moc**⁶, nie J. Král, lebo (ako už bolo spomenuté) zložili a vlastnoručne podpísali sľub o dodržiavaní zákonnosti. Oba orgány sú jedinými inštitútmi uplatňovania a vymáhania dodržiavania zákonnosti v samosprávnych oblastiach pôsobnosti obce (polícia, prokuratúra a súdy sú celkom iné, štátne inštitúcie, zriadené k inému účelu). Táto časť pripomienok/poznámka p. Kubalu je nepravdivá alebo môže vyplývať z nesprávnej interpretácie zákona o obecnom zriadení.

- „Plán obnovy VV/realizácia obnovy VV“ – bolo povinnosťou zastupiteľstva odsúhlasiť vypracovanie plánu obnovy, schváliť plán obnovy a rozhodnutím začať obnovu VV (malo byť ošetrené najmä rozpočtami obce). Jedná sa o zásadné rozhodnutia v zásadných veciach, dotýkajúce sa značného objemu verejných financií obce. To, že sa vynechá uvedené znenie návrhu preto, že je nesplnené alebo „bije do očí“, nerieši podstatný problém, kde na to zobrať peniaze (bude to 300, 500, 900 tis. EUR?). Samospráva mala niekoľko príležitostí zapojiť sa do 'Plánu rozvoja verejných vodovodov a verejných kanalizácií Žilinského kraja', „dvere“ na čerpanie eurofondov alebo štátnych zdrojov sa už zavreli. V zastupiteľstve sedia poslanci, páni Ing. Marian Chovaniák (bývalý starosta 3x, predtým HK, uznávaný všestranný odborník na obecné zriadenie), Ján Lisko (uznávaný odborník na verejné financie, asi 4x poslanec, a to s najvyšším počtom hlasov voličov), Anton Janáčik (bývalý predseda komisie pre eurofondy a regionálny rozvoj, 3x poslanec), Rudolf Jantošík (bývalý a súčasný zástupca starostu, uznávaný odborník na investičnú činnosť obce a problematiku PLVH, 2x poslanec) a Ľubomír Slíž (asi uznávaný odborník na vodné hospodárstvo, 2x poslanec), ktorým boli/sú uvedené skutočnosti primerane a dôverne známe. Súčasnú zastupiteľstvo má skúsenostne a odborne na čom stavať. Nesluša je obec, ktorá má viac ako 3000 obyvateľov. Máme už „vybudovanú a sprevádzkovanú“ verejnú kanalizáciu, avšak bez realizácie obnovy VV obce v projekte 'Zásobovanie vodou, odvedenie a čistenie odpadových vôd regiónu dolné Kysuce'. Najneskôr vlni teda mala začať obnova VV a jeho rozšírenia na II. kategóriu, tzn. zásobovanie aspoň 85% obyvateľov bývajúcich v 'zastavanom území obce'. Zastavané územie určuje 'územný plán obce'. Územný plán mal byť schválený zastupiteľstvom a vstúpiť do platnosti najneskôr do konca r. 2005. Je výlučne na rozhodnutí a zodpovednosti zastupiteľstva, či odstránením znenia/dátumov z návrhu VZN sa zabezpečí obnova VV. Kľúčovou otázkou z pohľadu spracovateľa návrhu VZN (a spracovateľa tejto správy) ostáva, dokedy sa dajú robiť 'riešenia' zásadných kompetencií samosprávy obce takýmto spôsobom. Ináč povedané, dokedy bude zastupiteľstvo (tzn. poslanci) uplatňovať iný ako zákonom vymedzený verejný záujem.

5. VÝCHODISKÁ ROKA 2016

Vo februári 2016 boli smernicou starostky vydané vyhlášky obecného úradu VV-01/2016 – Technické podmienky pripojenia nehnuteľnosti na VV, VV-02/2016 – Postup zriadenia vodovodnej prí-

⁶ Výkon verejnej moci je v slovenskej legislatíve chápaný ako „rozhodovanie a úradný postup orgánov samosprávy o právach, právom chránených záujmoch a povinnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb“.

pojky a VV-03/2016 – Žiadosť o zriadenie pripojenia VP (formulár). Referát ŽP pokračuje v príprave smernice o Zmluve na dodávku vody z VV (vč. príslušných obchodných podmienok) a Prevádzkového poriadku VV; v oboch prípadoch obec dlhodobo porušuje zákon (od r. 2007, resp. 2009), čo môže byť dôvodom na sankcie voči obci a vyhlásenie nútenej správy VV. Po ich vypracovaní bude obecný úrad pripravený osádať metrologicky spôsobilé vodomery vo vodovodných prípojkách a uzatvárať zmluvy s odberateľmi vody z VV za predpokladu finančného, materiálneho, organizačného a personálneho zabezpečenia činností s tým spojených.

Od 12/2015 je pripravený projekt/stavba 'Rekonštrukcia vodovodu Nesluša – rozšírenie akumulačného objemu vodojemov v k. ú. Nesluša'; je schválené aj rozpočtové opatrenie zastupiteľstva z r. 2015. Jedná sa o vodojemy Parišovka a Chovancovce. K tomu je však treba, aby zastupiteľstvo dobre zvažilo potrebu tejto investície, nakoľko kľúčové **problémy zásobovania vodou zrejme nie sú v kapacite vodojemov**. Z meraní uskutočnených po 30.10.2015 a ďalších vierohodných informácií vyplýva:

- V zrážkovo výdatnom období roka postačuje množstvo vody získané z vodojemu Parišovka (vodojem Dúbravy, vrátane zdroja SEVAK sa vypínajú). Pri priemernej dennej potrebe 233 m³ vody sa **denne spotreby pohybujú v neodôvodnene veľkom intervale od 58 m³ do 278 m³**, čo môže svedčiť o tom, že veľká časť odberateľov používa vzájomne prepojené viaczdrojové zásobovanie vodou (v zmysle zákona je to neprípustný stav VV zakladajúci možné sankcie voči obci a vyhlásenie nútenej správy).
- Ak je suché obdobie roka (alebo suchý rok), je nevyhnutný odber vody od SEVAK, pričom ani tento nemôže (z kapacitných dôvodov) zabezpečiť dostatok vody vo VV obce. Denná potreba/spotreba v období sucha narastá na úroveň cca 230 – 250 m³. Môže to značiť, že viaczdrojovým domácnostiam dochádza voda v ich studniach a 'skupinových vodovodoch'. Sú známe tiež prípady, že z verejného vodovodu sa napúšťajú skupinové vodovody a to bez akejkoľvek možnosti regulácie tejto činnosti zo strany obecného úradu/starostky a úhrady vodného.
- Je na zastupiteľstve, aby posúdilo, či súčasné 2 hlavné zdroje katastra obce sú dostatočné (vodojem Parišovka s poškodeným/zničeným prameniskom 'Močariny' a vodojem Dúbravy s poškodeným/zničeným prameniskom 'Za vrchmi'; vodojem Chovancovce sa javí k zásobovaniu ako problematický/neúčinný). K tomu je ešte treba dôsledne zvažiť dôsledky ľudskej činnosti na prírodu a krajinu najmä v extraviláne obce (holoruby, devastácia/zhutnenie pôdy frekventovaným prejazdom kamiónov s drevom, lesných mechanizmov ap., 'orná pôda' a 'trvale trávnané porasty' nie sú u nás pôdou pre rastlinnú výrobu a lúkami a pasienkami ani *de jure* a ani *de facto*. Zvlášť potrebné je z pohľadu ochrany prírody a krajiny vyhodnotiť spádové územia oboch hlavných zdrojov podzemnej vody a zrejme externe zabezpečiť odborné posúdenie ich výdatnosti.
- Je vysoko pravdepodobné, že zásobovanie obce vodou sa dá riešiť iba s pomocou 'skupinových vodovodov' pre 50 a viac obyvateľov obce, nakoľko tieto sú rozptýlené po katastri obce. Podmienkou je šetrné zaobchádzanie s pôdou katastra v zmysle podmienok určených jasne a jednoznačne zákonom. Zdá sa, že podporu/rozvoj skupinových vodovodov chápe zastupiteľstvo svojsky. Ako príklad uveďme uznesenie č. VI-10/2015 „*Obecné zastupiteľstvo schválilo žiadateľovi Štefanovi Kubalovi príspevok 216,10 € na rekonštrukciu skupinového vodovodu U Holých.*“ Pritom je známa skutočnosť (vyjadrenie odboru starostlivosti o ŽP OÚ KNM z r. 2014), že uvedený skupinový vodovod bol neudržiavaný, nespôsobilý k dodávke zdravotne nezávadnej

vody a pozemkovo-právne nevysporiadaný. Podobne v r. 2014 schválilo zastupiteľstvo príspevkov skupinovému vodovodu v lokalite 'Neslušské penovcové pramene', pričom sa jednalo o vodnú stavbu bez povolenia, s následkami poškodenia časti chráneného územia európskeho významu pri realizácii.

S ohľadom na vyššie uvedené sa spracovateľ domnieva, že nápravu problémov obce v oblasti VV nemožno vykonať bez úzkej súčinnosti a vzájomnej spolupráce zastupiteľstva a jeho odborných (stálych) komisií, starostky (a ňou riadeného obecného úradu) a dotknutých obyvateľov obce.

Prevažná časť činností obce (obecného úradu) však nie je finančne, materiálne a organizačne (tým ani personálne) zabezpečená rozpočtom obce na rok 2016. S ohľadom na absenciu činností na úseku hlavného ekonóma obce odporúčam, čo najskôr riešiť rozpočtové opatrenia komisiou finančnou a sociálnou na čele s poslancom p. Ing. Jozefom Kubalom a členmi pp. Jánom Liskom, Pavlom Škutom, Ing. Stanislavom Kubalom, a ~~Mgr. Miroslavom Kubalom~~/Michaelou Bombou-Birkuovou s podporou zamestnanca obce Mateja Tabačka. Pritom od komisie PLVH a ŽP, kde je predsedom poslanec p. Ing. Augustín Chovaňák a členmi komisie sú pp. Rudolf Jantošík, Ing. Ján Vojtek, ml., ~~Miroslav Škorík~~/Pavol Ploštica a Slávka Mäkká s podporou zamestnankyne obce Ing. Jany Škutovej, možno očakávať návrhy a participáciu na činnostiach súvisiacich s dodržiavaním zákonnosti vo vodnom hospodárstve, vrátane určenia opatrení obce na úseku ochrany prírody a krajiny. Od komisie stavebnej a územného plánovania pod predsedníctvom poslanca p. Vincenta Nemčeka a členov pp. Matej Nemček (uznávaný odborník na AutoCAD), Bc. Ladislav Mokošák, Ing. Peter Poláček, Anna Dupkalová a Ing. arch. Anna Kováčová (bez podpory zamestnanca obce) možno očakávať návrhy/riešenia 'mapovania' verejného vodovodu, stavebno-technických konceptov zariadení VV a plánu obnovy VV. Vyššie menovaní predstavujú uznávaných a iste erudovaných odborníkov s vysokým potenciálom účinnej a rýchlej nápravy súčasných/pretrvávajúcich problémov VV obce.

Ako spracovateľ tejto správy a zároveň zamestnanec obce povinný zo zákona pri výkone práce vo verejnom záujme konať vo verejnom záujme, prosím komisiu stavebnú a územného plánovania o čo najskoršie posúdenie, či sa môžu u pramenísk VV používať kanalizačné rúry/potrubie (viď. nasledujúci obrázok 3) a posúdenie stavu poškodenia/zničenia pramenísk 'Močariny' a 'Za vrchmi' s návrhmi na vymáhanie škody na majetku obce a prípadné vypracovanie podnetu orgánom činným v trestnom konaní.

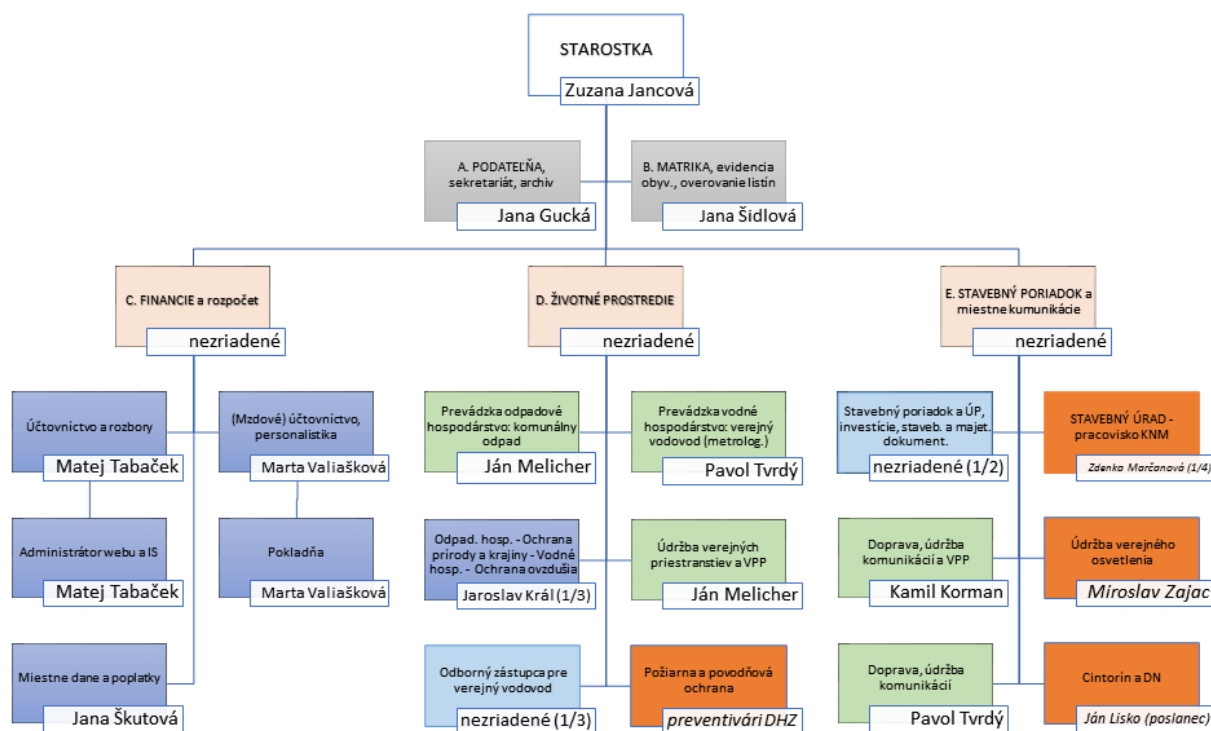
S ohľadom na výzvu Slovenskej agentúry ŽP (z 16.2.2016) treba opakovane pripomenúť, že **žiadny zamestnanec obecného úradu nespĺňa osobitné kvalifikačné predpoklady na výkon štátnej správy vo veciach starostlivosti o ŽP⁷** (podľa zákona č. 525/2003 Z. z.). Patrí sem aj problematika VV a vodného hospodárstva, čo je s ohľadom na veľkosť obce a ročné rozpočtové náklady naďalej neakceptovateľné a obec môže byť sankčne postihnutá. Pre organizačné úvahy o zabezpečení činností obecného úradu sa ponúka obrázok 4. Treba uviesť, že obec Nesluša je 'obecnou korporáciou' s tromi hlavnými/komplexnými úsekmi pôsobnosti (v obr. 4 sú uvedené

⁷ Zákon [č. 223/2001 Z. z. o odpadoch](#) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov; od 1.1.2016 zákon č. 79/2015 Z. z.. Zákon [č. 184/2002 Z. z. o vodách](#) a o zmene a doplnení niektorých zákonov (vodný zákon) v znení zákona č. 245/2003 Z. z. Zákon [č. 478/2002 Z. z. o ochrane ovzdušia](#) a ktorým sa dopĺňa zákon č. 401/1998 Z. z. o poplatkoch za znečisťovanie ovzdušia v znení neskorších predpisov (zákon o ovzduší) v znení zákona č. 245/2003 Z. z. Zákon [č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny](#). Zákon [č. 139/2002 Z. z. o rybárstve](#) v znení zákona č. 246/2003 Z. z. Zákon [č. 442/2002 Z. z. o verejných vodovodoch](#) a verejných kanalizáciách a o zmene a doplnení zákona č. 276/2001 Z. z. o regulácii v sieťových odvetviach.

ako C, D a E). *Poznámka:* treba pripomenúť aj nezabezpečenie činností na úseku miestnych komunikácií a účelových komunikácií, čo bolo spomenuté v Správe o odpadovom hospodárstve v r. 2015.

Obr. 3 – Pramenný záchyt v časti 'Močariny'; zdroj: predvolebný leták kandidáta na starostu p. Ing. Mariana Chovaňáka z r. 2014

Obr. 4 – Organizačný diagram obecného úradu Nesluša

Autor správy je pripravený k účinnej spolupráci a zodpovedaniu prípadných nejasností a otázok. Pri tom si vyhradzuje právo zverejniť správu na FB stránke občianskeho združenia Aktívna Nesluša za účelom získania spolupráce zainteresovanej (odbornej) verejnosti a z dôvodu napádania nezainteresovanými osobami vo veciach obsahu Správy o odpadovom hospodárstve obce za rok 2015 bezprostredne po zaslaní orgánom samosprávy pred jej zverejnením.